

SECTION: PEDAGOGICAL SCIENCES.

SEKCJA: NAUKI PEDAGOGICZNE.

How to cite: Trubenko I., & Boholii, M. (2023). Adaptation of interactive teaching methods to the needs of multicultural higher education in Ukraine: analysis of challenges and opportunities. *Global Innovations and Collaborative Solutions in Contemporary Science* (pp. 389-394). Futurity Research Publishing. https://futurity-publishing.com/international_conference_3

**Adaptation of interactive teaching methods to the needs of
multicultural higher education in Ukraine: analysis of challenges and
opportunities**

**Адаптація інтерактивних методів навчання до потреб
мультікультурної вищої освіти в Україні: аналіз викликів та
можливостей**

Трубенко Ірина Анатоліївна¹, Боголій Марина Олександрівна²

¹ кандидат філологічних наук, доцент, Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького, м. Черкаси, Україна, irinatrubenko@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-5802-2929>

² Викладач, Військова академія, м.Одеса, Україна, marina2709@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0003-1452-3806>

Accepted: December 10, 2023 | **Published:** December 15, 2023 | **Language:** Ukrainian

Abstract: The research addresses the pressing issue of adapting interactive teaching methods to the conditions of multicultural higher education in Ukraine. The objective is to identify challenges arising in this context and highlight opportunities for process optimization. The object of the study is the educational process in higher education institutions, with the subject being interactive teaching methods. The research aims to develop recommendations for enhancing the adaptability of methods to culturally diverse environments, fostering increased teaching effectiveness, and expanding opportunities for all students. The results of the study illuminate key trends and strategies for overcoming challenges in this context.

Key words: adaptation; interactive learning methods; multicultural higher education; challenges; opportunities; educational process; cultural diversity; teaching effectiveness.

Вступ

У сучасному середовищі вищої освіти прагнення до мультикультуралізму створює як виклик, так і можливість. Оскільки університети в Україні намагаються формувати інклюзивне освітнє середовище, адаптація інтерактивних методів навчання стає критично важливою темою. Це дослідження має на меті заглибитися в нюанси вищої освіти в Україні, зокрема розглядаючи проблеми та можливості, пов'язані з адаптацією підходів до інтерактивного навчання для задоволення різноманітних потреб мультикультурного студентського колективу.

Актуальність цієї теми підкреслюється мінливою демографічною структурою студентської спільноти, яка відображає різноманітність культур, походження та перспектив. У міру того, як освітнє середовище змінюється, потреба звернути увагу на культурне розмаїття в межах педагогічної системи стає вкрай необхідною. Метою цього дослідження є аналіз існуючого наукового досвіду в цій сфері, вивчення питань використання та адаптації інтерактивних методів навчання в мультикультурних умовах вищої освіти в усьому світі, з особливим акцентом на українському контексті (Романова, 2020).

Незважаючи на зростаючу кількість джерел про полікультурну освіту та інтерактивне навчання, залишаються невирішеними питання щодо ефективної інтеграції цих методів у систему вищої освіти України. Ретельно досліджуючи існуючу наукову літературу та науковий дискурс, необхідно виділити ключове розуміння тонкощів інтерактивного навчання в мультикультурному середовищі (Харківська, 2014).

Основна проблематика дослідження охоплює розуміння перешкод для ефективної адаптації, оцінку впливу культурного розмаїття на результати навчання та формулювання рекомендацій щодо оптимізації інтерактивних методів навчання.

Результати дослідження

Останніми роками середовище вищої освіти в Україні зазнало значних трансформацій, позначених дедалі більшим акцентом на мультикультуралізмі. Оскільки країна прагне створити

більш інклюзивне освітнє середовище, адаптація інтерактивних методів навчання стала доречним предметом обговорення. Цей дискурс підживлюється визнанням різноманітності студентського контингенту у вищих закладах освіти, що відображає багатий український гобелен культурного, мовного та етнічного походження.

Одна з головних проблем у адаптації інтерактивних методів навчання до потреб полікультурної вищої освіти в Україні полягає у визнанні неоднорідності студентського контингенту. Україна, з її історичним, мовним та регіональним розмаїттям, є домівкою для студентів з різними уподобаннями щодо навчання, рівнями попередньої освіти та культурними орієнтаціями. Отже, розробка стратегій навчання, які враховують це різноманіття, одночасно сприяючи інклюзивному освітньому досвіду, є складним і нагальним завданням.

Мова, що є фундаментальним аспектом культури, стає ключовим елементом у адаптації інтерактивних методів навчання. Українські університети часто приймають студентів, які володіють різними мовами як першою чи другою. Встановлення балансу між популяризацією української мови, яка є засобом навчання в багатьох закладах освіти, і дотриманням мовного розмаїття може бути непростим. Багатомовна підтримка, послуги перекладу та гнучка мовна політика є потенційними рішеннями, але їх реалізація вимагає ретельного розгляду інституційних ресурсів і політичних рамок (Білик, Кабанська, & Ялліна, 2023).

Крім того, включення культурно чутливого контенту в інтерактивні навчальні матеріали є життєво важливим для сприяння дійсно інклюзивному освітньому досвіду. Навчальна програма, яка відображає культурне багатство України, охоплює внески різних регіонів та етнічних груп, може сприяти створенню найбільш гармонійного та інклюзивного освітнього середовища.

Запровадження новітніх технологій, зокрема цифрових платформ та інструментів онлайн-навчання, відкриває широкі перспективи та водночас спричиняє деякі труднощі в адаптації інтерактивних методів навчання. Хоча цифрові ресурси можуть полегшити доступ до навчальних матеріалів і покращити комунікацію, цифровий розрив залишається проблемою. Забезпечення рівноправного доступу до технологій та інтернету для студентів із різним соціально-економічним становищем є обов'язковим, щоб запобігти загостренню існуючої освітньої нерівності (Харківська, 2014).

У подоланні цих викликів є варті уваги можливості для використання технологій на користь полікультурної вищої освіти в Україні. Інтерактивні навчальні платформи можуть бути розроблені для включення адаптивних функцій, які задовольняють індивідуальні стилі навчання та вподобання. Віртуальні класи та онлайн-простори для співпраці дають змогу здобувачам спілкуватися з однолітками з різних культур, сприяючи міжкультурному розумінню та співпраці.

В той же час, інтеграція технологій занурення, таких як віртуальна реальність і симуляції, може запропонувати можливості навчання, які долають культурні та мовні бар'єри. Ці технології мають потенціал для створення віртуальних середовищ, які імітують сценарії реального світу, надаючи студентам практичний досвід, який є культурно відповідним і контекстуально значущим.

Прагнучи адаптувати інтерактивні методи навчання до потреб мультикультурної вищої освіти в Україні, для закладів освіти вкрай важливо прийняти проактивний підхід та підхід до співпраці. Програми розвитку викладачів, які сприяють розширенню культурної компетентності та чуйності, можуть надати педагогам можливість створювати інклюзивне середовище навчання. Навчальні заняття щодо включення різноманітних точок зору в навчальні матеріали та ефективного використання технологій можуть підвищити здатність викладачів вирішувати унікальні виклики, пов'язані з мультикультурним студентським колективом (Романова, 2020).

До того ж, найважливішим є виховання почуття приналежності та спільності серед студентів. Служби підтримки студентів, такі як програми наставництва та групи культурної спорідненості, можуть відігравати ключову роль у створенні мережі підтримки для студентів з різним походженням. Ці ініціативи не тільки впливають на загальний добробут студентів, але й підвищують їхній академічний успіх, сприяючи розвитку почуття спільності та спільного розуміння.

Важливо вести постійний діалог зі студентами для збору відгуків про ефективність інтерактивних методів навчання. Цей цикл зворотного зв'язку може надати цінну інформацію про конкретні потреби та вподобання студентського колективу, дозволяючи закладам освіти постійно вдосконалювати свої підходи. Крім того, залучення представників студентів до процесів прийняття рішень може гарантувати, що політика та практика є інклюзивними та відображають інтереси всього студентського контингенту (Щербакова, 2014).

Співпраця із зовнішніми організаціями, громадськими лідерами та культурними експертами також може покращити адаптацію інтерактивних методів навчання. Встановлення партнерства з організаціями, які спеціалізуються на мультикультурній освіті або лінгвістичній підтримці, надаватиме цінні ресурси та ідеї. Такий спільний підхід стимулюватиме розвиток найкращих практик та інноваційних рішень, спрямованих на вирішення унікальних проблем, з якими стикається мультикультурна вища освіта в Україні (Білик, Кабанська, & Ялліна, 2023).

Зміни на рівні політики є не менш важливими для створення сприятливого середовища для успішної адаптації інтерактивних методів навчання. Інститути повинні переглянути політику, пов'язану з мовними вимогами, розробкою навчальних програм і використанням технологій, щоб привести їх у відповідність з метою сприяння мультикультурному та інклюзивному освітньому досвіду. Також, адвокація державної підтримки та фінансування ініціатив, які сприяють різноманітності та інклюзії, впливатиме на реалізацію ефективних стратегій.

Оскільки адаптація інтерактивних методів навчання до потреб мультикультурної вищої освіти в Україні прогресує, важливо підкреслити роль оцінювання та оцінки у вимірюванні ефективності цих стратегій. Традиційні методи оцінювання не завжди можуть охоплювати різноманітні способи, якими студенти з різних культурних середовищ взаємодіють із матеріалом і демонструють своє розуміння матеріалу. Тож, переоцінка практики оцінювання є виправданою.

Включення стратегій оцінювання з урахуванням культурних особливостей гарантує, що студенти оцінюються таким чином, що враховуються їхні унікальні культурні та мовні погляди. Це може включати урізноманітнення форматів оцінювання, наприклад, включення оцінювання на

основі проєктів, презентацій і спільних завдань, що дозволяють студентам продемонструвати своє розуміння у спосіб, який відповідає їхнім культурним походженням. На додаток, надання чітких критеріїв оцінювання та конструктивного відгуку, який визнає та цінує різноманітні підходи до навчання, може підвищити справедливість та ефективність процесу оцінювання (Білик, Кабанська, & Ялліна, 2023).

Технології можуть відігравати суттєву роль в еволюції методів оцінювання. Адаптивні навчальні платформи та інструменти оцінювання на основі штучного інтелекту можна адаптувати до індивідуальних стилів навчання, забезпечуючи ще більш персоналізоване та справедливе оцінювання. Однак слід уважно розглянути потенційні упередження в алгоритмах і потребу в постійному вдосконаленні, щоб переконатися, що ці інструменти ефективно задовольняють різноманітні потреби студентів.

Постійний професійний розвиток педагогів є невід'ємною частиною успіху цих адаптацій. Навчальні програми мають бути зосереджені не лише на впровадженні інтерактивних методів навчання, а й на вдосконаленні практик оцінювання, які відповідають принципам інклюзивності. Це передбачає створення культури відкритості для зворотного зв'язку та зобов'язання вдосконалювати стратегії навчання та оцінювання на основі доказів їхнього впливу на результати навчання студентів (Караманов, & Караманов, 2013).

Іншим критичним аспектом є інтеграція культурної компетентності в розширену навчальну програму. Курси, присвячені вихованню культурної обізнаності та розуміння, можуть доповнювати інтерактивні методи навчання, створюючи середовище, де студенти та викладачі активно беруть участь у розмовах про різноманітність та мультикультуралізм. Цей міждисциплінарний підхід допомагає побудувати основу для інклюзивного навчання, заохочуючи студентів цінувати та поважати різноманітні погляди в їхній академічній та професійній діяльності.

Висновки

Отже, адаптація інтерактивних методів навчання до потреб мультикультурної вищої освіти в Україні потребує комплексного та нюансованого підходу. Визнання різноманітності студентського колективу, вирішення мовних проблем, включення культурно чутливого контенту та відповідальне використання технологій є важливими компонентами цього трансформаційного процесу. Долаючи ці виклики та використовуючи можливості, які надає інтерактивне та технологічно вдосконалене навчання, українські вищі заклади освіти можуть створити найбільш інклюзивне та динамічне навчальне середовище, готуючи студентів до успіху у взаємопов'язаному та мультикультурному світі.

Таким чином, шлях до адаптації інтерактивних методів навчання до потреб полікультурної вищої освіти в Україні є багатогранним завданням, яке вимагає відданості, співпраці та постійного реагування на нові умови та виклики. Вирішуючи мовні, культурні та технологічні проблеми, заклади освіти можуть створити більш інклюзивне та динамічне навчальне середовище. Прийняття різноманітності не тільки збагачує освітній досвід для студентів, але й готує їх до

навігації у взаємопов'язаному глобалізаційними процесами суспільстві. Завдяки об'єднаним зусиллям на інституційному, факультетському та політичному рівнях українська вища освіта справді може стати маяком інклюзивності та інновацій.

Література

Білик, В. М., Кабанська, О. С., & Ялліна, В. Л. (2023). Технологічні аспекти викладання «Загальної педагогіки» (модуль «Освіта та виховання в мультикультурному середовищі»). *Теорія та методика навчання та виховання*, (54), 7-17.

Караманов, О. В., & Караманов, О. В. (2013). Музей–школа–університет: особливості педагогічної взаємодії в сучасному суспільстві знань. *Освіта та педагогічна наука*, (4), 44-50.

Романова, О. (2020). Гуманістична концепція мовної освіти інокомунікантів у координатах інноваційного розвитку. *Філософія та гуманізм*, (11), 91-98.

Харківська, А. (2014). Інноваційна діяльність ВНЗ у регіональній освітній системі. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка Серія: Педагогічні науки*, (132), 15-19.

Щербакова, Г. В. (2014). Педагогічні умови формування полікультурної компетентності студентів-медиків. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*, (2), 108-112.